

LẦN THỨ 2

Họ và tên thí sinh.....Số báo danh.....

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau:

Bất thần mà đất trời rung chuyển. Rất nhiều người ở TP.HCM¹, Hà Nội chiều qua (28/3) đã nhanh chóng nhận ra mình không phải bị choáng váng hay rối loạn tiền đình mà sự rung chuyển cảm thấy được này chính xác là dư chấn của một cơn động đất ...

[...] Thì ra, chẳng phải đất đá thì không biết nói năng, không biết vận động mà một khi đất đá lên tiếng, con người chỉ còn cách im lặng mà thâm cầu nguyện trong lòng.

Thì ra, đất nước Việt Nam mà trước đây, đôi khi chúng ta đã tự an ủi còn nghèo, cực nhưng lại là nơi được ưu đãi, được chở che khỏi những thảm họa không bề chống đỡ dù có nằm bên rìa vành đai núi lửa Thái Bình Dương.

Thì ra, hàng ngàn kilômet không phải xa mà là rất gần để chúng ta biết biên giới chỉ là những lần ranh trên bản đồ do con người đặt ra, còn với thiên nhiên thì chỉ là một, với nỗi đau cũng chỉ là một.

Thì ra, những còn - mất trong đời thật sự có thể là chớp mắt và cuộc sống với bao nhiêu sắc màu, cảm xúc mỗi ngày thật sự là món quà kỳ diệu được ban cho... Và động đất vẫn là một bí ẩn chưa thể dự báo trước để có đủ thời gian chuẩn bị ứng phó.

Con địa chấn đi qua, để lại những đổ vỡ mà con người sẽ xây dựng lại, để lại những câu chuyện mà con người sẽ kể lại, để lại những ngày mà con người sẽ biết sống sao cho tốt đẹp hơn.

(Theo báo Tuổi trẻ online, Động đất ở Myanmar: Con địa chấn đi qua - Phạm Vũ, ngày 29/03/2025)

Thực hiện các yêu cầu (trình bày ngắn gọn):

Câu 1 (0,5 điểm). Đoạn trích đề cập đến hiện tượng gì vào chiều ngày 28/3 ở TP HCM, Hà Nội?

Câu 2 (0,5 điểm). Những từ ngữ nào diễn tả trạng thái và cảm xúc của con người khi đất đá lên tiếng trong câu văn sau?

Thì ra, chẳng phải đất đá thì không biết nói năng, không biết vận động mà một khi đất đá lên tiếng, con người chỉ còn cách im lặng mà thâm cầu nguyện trong lòng.

Câu 3 (1,0 điểm). Nội dung chính của đoạn trích trên là gì?

Câu 4 (1,0 điểm). Câu văn sau giúp em hiểu gì về tình cảm và thái độ của tác giả đối với cuộc sống?

Thì ra, những còn - mất trong đời thật sự có thể là chớp mắt và cuộc sống với bao nhiêu sắc màu, cảm xúc mỗi ngày thật sự là món quà kỳ diệu được ban cho...

¹ TP. HCM là tên viết tắt của cụm từ: Thành phố Hồ Chí Minh

Câu 5 (1,0 điểm). Qua suy ngẫm của tác giả về mối quan hệ giữa thiên nhiên và con người, em rút ra bài học gì về lẽ sống? (trình bày trong khoảng 5 – 7 dòng)

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Thời đại công nghệ số, hiện tượng thiếu kết nối giữa các thành viên trong gia đình, đặc biệt là giới trẻ, đang trở thành một vấn đề đáng báo động.

Em hãy viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) đề xuất 01 giải pháp góp phần khắc phục hiện tượng trên.

Câu 2 (4,0 điểm). Viết bài văn (khoảng 600 chữ) phân tích hình ảnh người thầy trong đoạn thơ:

*Mỗi nghề có một lời ru
Dở hay thầy cũng chọn ru khúc này
Lời ru của gió màu mây
Con sông của mẹ đường cày của cha*

*Bắt đầu cái tuổi lên ba
Thầy ru điệp khúc quê nhà cho em
Yêu rồi cũng nhớ yêu thêm
Tình yêu chẳng có bậc thềm cuối đâu!*

*Thầy không ru đủ nghìn câu
Biết con chữ cũng đứng sau cuộc đời
Tuổi thơ em có một thời
Ước mơ thì rộng như trời, ngàn năm...*

(Trích *Lời ru của thầy* - Đoàn Vị Thượng², *thivien.net*. 11/12/2015)

.....**HẾT**.....

- Thí sinh không sử dụng tài liệu.

- Giám thị không giải thích gì thêm.

² Đoàn Vị Thượng (1959 - 2021) là một nhà thơ được bạn đọc nhiều độ tuổi yêu mến. Ông từng có thời gian dạy học, sau đó chuyển sang làm nhà báo, công tác tại báo *Giáo dục và Thời đại*. Những sáng tác của Đoàn Vị Thượng ý vị, trong sáng, luôn âm áp gần gũi, cảm xúc hồn nhiên dành cho tuổi mới lớn và luôn sâu lắng bởi suy tư về cuộc đời. *Lời ru của thầy* là bài thơ hay viết về đề tài nhà giáo - người đưa đèn tri thức.

SỞ GD&ĐT THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG THPT LÊ HỒNG PHONG

HƯỚNG DẪN CHẤM,
THANG ĐIỂM VÀ ĐÁP ÁN ĐỀ THI THỬ VÀO
LỚP 10, NĂM HỌC 2025-2026
Môn thi: NGỮ VĂN

LẦN THỨ 2

Thời gian làm bài: 120 phút (không kể thời gian phát đề)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Đoạn trích đề cập đến hiện tượng: <i>đư chấn của một cơn động đất.</i> Hướng dẫn chấm - Học sinh trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0,5
	2	Những từ ngữ miêu tả trạng thái và cảm xúc của con người khi <i>đất đá lên tiếng</i> trong câu văn: <i>Thì ra, chẳng phải đất đá thì không biết nói năng, không biết vận động mà một khi đất đá lên tiếng, con người chỉ còn cách im lặng mà thẳm cầu nguyện trong lòng là:</i> <i>chỉ còn cách im lặng, thẳm cầu nguyện trong lòng.</i> Hướng dẫn chấm - Học sinh trả lời như đáp án: 0,5 điểm. - Học sinh trả lời được 1/2 ý : 0,25 điểm - Học sinh trả lời sai hoặc không trả lời: 0 điểm.	0,5
	3	Nội dung chính của đoạn trích trên là: Những suy ngẫm sâu sắc của tác giả sau một cơn địa chấn do thiên nhiên bất ngờ xảy ra và lời nhắc nhở mỗi người hãy trân trọng cuộc sống mỗi ngày. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án/ diễn đạt tương đương: 1,0 điểm - Học sinh trả lời được 1 ý như đáp án: 0,5 điểm - Học sinh không trả lời hoặc trả lời sai: 0 điểm..	1,0
	4	Câu văn sau giúp em hiểu về tình cảm và thái độ của tác giả đối với cuộc sống: <i>Thì ra, những cơn - mất trong đời thật sự có thể là chớp mắt và cuộc sống với bao nhiêu sắc màu, cảm xúc mỗi ngày thật sự là món quà kỳ diệu được ban cho:</i> - Lòng biết ơn sâu sắc đối với cuộc đời đã cho ta sự sống quý giá. - Trân trọng, yêu quý cuộc sống vì mỗi ngày trôi qua chính là món quà kì diệu cần được nâng niu, gìn giữ. Hướng dẫn chấm: - Học sinh trả lời như đáp án: 1,0 điểm - Học sinh trả lời được 1 ý trong đáp án: 0,5 điểm - Học sinh không trả lời hoặc trả lời sai: 0 điểm.	1,0
	5	Qua suy ngẫm về mối quan hệ giữa thiên nhiên và con người, em có thể chia sẻ 01 trong những bài học sau: biết tôn trọng và sống hòa hợp với thiên nhiên; trân trọng từng khoảnh khắc sống, biết yêu thương, sẻ chia; sống có trách nhiệm hơn với bản thân, cộng đồng và môi trường xung quanh. Hướng dẫn chấm - Học sinh nêu được suy nghĩ và lí giải sâu sắc, thuyết phục: 1,0 điểm - Học sinh nêu được suy nghĩ và lí giải khá đầy đủ, thuyết phục: 0,75 điểm - Học sinh nêu được suy nghĩ và lí giải chung chung: 0,5 điểm	1,0

		- Học sinh trả lời sơ sài và không rõ ý: 0,25 điểm - Học sinh trả lời sai/ không trả lời 0 điểm. Lưu ý: Thí sinh có thể bày tỏ suy nghĩ, quan điểm riêng nhưng phải phù hợp với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.	
II		VIẾT	6,0
	1	Thời đại công nghệ số, hiện tượng thiếu kết nối giữa các thành viên trong gia đình, đặc biệt là giới trẻ, đang trở thành một vấn đề đáng báo động. Em hãy viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) đề xuất 01 giải pháp góp phần khắc phục hiện tượng trên.	2,0
		a. Xác định được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn Xác định đúng yêu cầu về hình thức và dung lượng (khoảng 150 chữ) của đoạn văn, học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng - phân - hợp, móc xích hoặc song hành.	0,25
		b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận: giải pháp góp phần khắc phục hiện tượng thiếu kết nối giữa các thành viên trong gia đình, đặc biệt là giới trẻ	0,25
		c. Đề xuất được hệ thống ý phù hợp để làm rõ vấn đề nghị luận Học sinh có thể lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ 01 giải pháp đề xuất của bản thân. Có thể theo hướng: Bản thân giới trẻ cần nhận thức được giá trị của gia đình và dành thời gian chăm sóc, gắn kết với các thành viên; tổ chức các hoạt động gia đình vào cuối tuần, tạm gác các thiết bị điện tử như: điện thoại, máy tính ... sẽ giúp mọi người tập trung lắng nghe và thấu hiểu nhau hơn... Hướng dẫn chấm: - Học sinh lập luận chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng, bằng chứng tiêu biểu, phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn giữa lí lẽ và bằng chứng (0,75 -1.0 điểm). - Học sinh lập luận chưa thật chặt chẽ, thuyết phục: lí lẽ xác đáng nhưng không có bằng chứng hoặc bằng chứng không tiêu biểu (0,5 điểm). Học sinh lập luận không chặt chẽ, thiếu thuyết phục: lí lẽ không xác đáng, không liên quan mật thiết đến vấn đề nghị luận, không có bằng chứng hoặc bằng chứng không phù hợp (0,25 điểm)	1,0
		d. Diễn đạt, chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
		e. Sáng tạo Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ. Hướng dẫn chấm: Học sinh huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân khi bàn luận: có cái nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề, có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, đoạn văn giàu sức thuyết phục. - Đáp ứng được yêu cầu trở lên: 0,25 điểm	0,25
	2	Viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) phân tích hình ảnh người thầy trong đoạn thơ <i>Lời ru của thầy</i> (Đoàn Vị Thượng)	4,0
		a. Đảm bảo bố cục và dung lượng của bài văn nghị luận Đảm bảo yêu cầu về bố cục và dung lượng (khoảng 600 chữ) của bài văn.	0,25

	<i>b. Xác định đúng vấn đề nghị luận</i> Hình ảnh người thầy trong đoạn thơ và nghệ thuật biểu hiện. Hướng dẫn chấm: - Học sinh xác định đúng vấn đề nghị luận: 0,5 điểm - Học sinh xác định chưa đầy đủ vấn đề nghị luận: 0,25 điểm	0,5
	<i>c. Viết được bài văn nghị luận đảm bảo các yêu cầu:</i> Thí sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề cần bàn luận, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng hợp lí. Sau đây là một số gợi ý:	2,5
	<i>c1. Tác giả Đoàn Vĩ Thượng, tác phẩm Lời ru của thầy và đoạn thơ.</i>	0,25
	<i>c2. Nội dung:</i> Hình ảnh người thầy trong đoạn thơ: - Sự tận tụy, khiêm nhường, gắn bó với nghề giáo, lặng lẽ gieo hạt giống tri thức: + Thầy lựa chọn nghề xuất phát từ tấm lòng, tình yêu nghề qua <i>lời ru</i> nhẹ nhàng mà sâu sắc. + <i>Lời ru</i> là hành trang tiếp sức cho em trên những chặng đường đời: <i>lời ru của thầy</i> có hình ảnh quê hương gần gũi, thân thuộc: <i>gió, mây</i>, có nỗi vất vả của mẹ cha, có <i>điệp khúc quê nhà</i> gắn với cội nguồn dân tộc. - Thầy gieo yêu thương, chở đạo lý, nâng cánh ước mơ cho em bay cao, bay xa: + Thầy dạy học trò biết yêu, biết gắn bó, sống có tình cảm (<i>yêu rồi cũng nhớ yêu thêm...</i>) + Thầy không chỉ dạy chữ mà còn dạy cách sống, đặt đạo đức và nhân cách lên hàng đầu (<i>con chữ cũng đứng sau cuộc đời</i>); truyền cảm hứng sống đẹp, gửi gắm bao tin yêu, hi vọng tới học trò qua ước mơ <i>rộng như trời, ngàn năm</i> <i>c3. Nghệ thuật:</i> - Ngôn ngữ thơ giản dị, hình ảnh thơ gần gũi, giàu sức gợi - Các biện pháp tu từ được sử dụng hiệu quả (phép điệp, ẩn dụ, so sánh...) Hướng dẫn chấm: <i>Học sinh phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,75 điểm – 2,0 điểm</i> <i>Học sinh phân tích khá đầy đủ, hợp lí: 1,25 – 1,5 điểm</i> <i>Học sinh phân tích tương đối đầy đủ: 0,75 điểm – 1,0 điểm</i> <i>Học sinh phân tích sơ lược, không rõ các biểu hiện: 0,25 – 0,75 điểm</i>	1,5
	<i>c4. Đánh giá</i> - Với hình thức nghệ thuật thơ độc đáo, đoạn thơ đã thể hiện tấm lòng cao đẹp của người thầy như một biểu tượng của tình yêu thương và trách nhiệm trong hành trình gieo chữ, gieo người. - Đoạn thơ góp phần thể hiện đặc điểm thơ của tác giả Đoàn Vĩ Thượng và mang đến cho thế hệ bạn đọc lời tri ân sâu sắc tới người thầy đáng kính. Hướng dẫn chấm <i>Đáp ứng được 01 yêu cầu trở lên: 0,25 điểm</i>	0,5
	<i>d. Diễn đạt, chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm mắc quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25

	<i>e. Sáng tạo:</i> Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ. Hướng dẫn chấm: <i>Học sinh biết vận dụng lý luận văn học trong quá trình phân tích, đánh giá; biết so sánh với các tác phẩm khác để làm nổi bật nét đặc sắc của thơ Đoàn Vị Thượng; biết liên hệ vấn đề nghị luận với thực tiễn đời sống; văn viết giàu hình ảnh, cảm xúc.</i> - Đáp ứng được 02 yêu cầu trở lên: 0,5 điểm - Đáp ứng được 01 yêu cầu: 0,25 điểm.	0,5
Tổng điểm		10,0